LANDSBYEN BØNSVIG

Landsbyen Bønsvig består af en lang gade med 4 gårde og en del huse imellem hinanden. Landsbyen har været hærget af brande flere gange. Da landsbyen blev udskiftet i år 1800 lå her sandsynligvis 8 gårde, hvoraf de fleste endnu lå tilbage i 1834. I 1800 tallet lå der et vægterhus mellem nr. 13 og 15. Byens indbyggere gik på den tid brandvagt på skift og kunne søge i ly i vægterhuset. Omkring 1910 boede der en hjulmager i nr. 17. I landsbyen har der tidligere været købmandsbutik i nr. 3, nr.21 og nr.27, hvor der også var friskole.

Bønsvig havde tidligere et tingsted, hvor byens indbyggere kunne mødes og aftale, hvordan man ville løse fælles anliggender. Man kaldte til byting med et byhorn, som var lavet af et kohorn. Bytinget lå på den grund, hvor halmhuset i nr.1 er bygget.

I dag har byen sit eget pilerensningslaug og vandværk. Ved den ene indkørsel til byen står et tidligere transformatortårn fra den gang, svalerne havde luftledninger at sidde på.

BØNSVIG GADEKÆR

Gadekæret har i århundreder været en vigtig del af landsbyens liv. Her vandede bønderne deres husdyr, og her rengjorde man gårdenes redskaber efter endt arbejdsdag i marken.
Her blev tønder og kar lagt i vand for at tætne dem, her kølede landsbysmeden det gloende jern, når han var færdig med at bearbejde det, og her hentede man vand til at slukke ildebrande.
Med tiden mistede gadekæret sin oprindelige funktion og blev til sidst kun brugt som branddam.

Her ved gadekæret i Bønsvig kan man se, at vejføringen tidligere har været en anden, og det er også grunden til, at gadekæret nu ligger lidt væk fra alfarvej.
Den sidste rest af den gamle vej er her stadig.

Ved gadekæret lå tidligere en smedje, men den brændte samtidig med to gårde i byen d.9.april 1928.
Smeden flyttede efter branden til Togeholt, og smedjen blev aldrig genopført.

Gennem alle tider har landsbyens gadekær været byens mødested, her mødes de voksne til en snak og børnene leger ved gadekæret, fisker med net eller løber på skøjter.

Ved gadekæret ses gamle piletræer, dunhammere, tagrør og andemad.
I vandet lever den grønne frø.
Tæt ved kredser ofte en musvåge, fasaner går på marken og en gang imellem kommer fiskehejren på besøg.

Tekst: Knud Jacobsen, Lise Jacobsen. Kilde: Kommuneatlas Præstø Tegninger: Lise Jacobsen